

„ŠKOLA VYCHOVÁVÁ V DUCHU SOCIALISTICKÉM“

Cíle a meze „nové školy“ ve stalinistickém Československu

Jan Randák

Studie se věnuje školnímu vzdělávání a výchově v komunistickém Československu v letech 1948 až 1956 se zvláštním zřetelem ke školnímu dějepisu. V dobovém pojetí se škola měla stát jedním z míst formování nového socialistického člověka. Školní prostředí tak sloužilo k předávání konkrétních znalostí i upevňování politicky relevantních hodnot a norem. Vedle žákova smýšlení bylo objektem státního zájmu i jeho tělo, což dokládají učební plány a interní školní dokumenty kladoucí velký důraz na tělesnou a brannou výchovu. Školní dějepis pak měl za cíl formovat historické vědomí mladých generací, jejich světónázor, politickou identitu a vlastenectví. Preferovaným tématem bylo středověké husitství prezentované jako okamžik zrodu národní revoluční tradice táhnoucí se od 15. století až k nástupu komunistické diktatury v roce 1948.